

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Владимир ПУТИН: «Лъэпкъхэм азыфагу зэгурылоньгъэ илътыным нахъ чанэу Иоф дэшлэгъэн фае»

Блыптэ мафэм «Независимая газета» зыфиорэм иномерэу къыдэкъыгъэм Владимир Путиным итхыгъэу лъэпкъ зэфыщытыклэхэм афэгъэхьыгъэр къыхагъ. Ащ пыхъуагъэу пстэуми алытагъ лъэпкъ зэфыщыгъафхэу Урысыем и Къыблэ шьолъыр щыпсэухэрэм я Форумэу къалэу Кисловодскэ щыкыуагъэм ар зэрэхэлэжыгъэр. Урысыем и Къыблэ ыкIи Темыр-Кавказ федеральнэ шьолъырхэм ащыпсэурэ лъэпкъ зэфыщыгъафхэм язэфыщытыклэ, социальнэ ыкIи экономикэ хэуоныгъэу ашыхэрэм, гумэкIыгъоу ялэхэм, ныбжьыкIэ Иофхэм, терроризмэм, коррупцием, бзэджэшлагъэхэм апэщыуеклогъэным фэшI анахъэу

уналэ зытетын фаехэми ащ щатэгущылагъэх. Федеральнэ хэбзэ гъэцэкIэкIо органхэм ялътыкIохэмрэ субъектхэм япэщэхэмрэ ащ хэлэжыгъэх. Джащ фэдэу общественнэ организации зэфыщыгъафхэм ялътыкIохэр, динлэжыгъэр, наукэм, гъэсэныгъэм, культурэм, бизнесым ащылажыгъэхэр, ветеранхэр, ныбжьыкIэхэр зыхэхъэгъэ лътыкIо куп 13 (ар зэкIэмкIи нэбгырэ 300 зэрэхъуштыгъэр) къекIоллэгъагъ.

Владимир Путиным лъэпкъ пэпчъ ихабзэ, ыбзэ, икультурэ, динэу ылэжыгъэр зэфэмыдэхэми, зэкIэми Урысыем тызэрэщыпсэурэр хэти щыгъушпэ зэрэмыхъуштыр ипэублэ псалъэ къышыхыгъэщыгъ. Кавказым Iэпылэгъоу ратырэр зышлуабэхэр, ар Урысыем хэдзыгъэ пшын фаеу зылыгъэхэрэр

зэрэщыгъэхэм джыри зэ къыфигъэзэжыгъ, ащ фэдэ еплътыкIэ зилэр ихэгъэгу, икътэралыгъо фэмышыпкъэхэу зэрилътыгъэр къылуагъ.

— Урысыем исубъектхэм зэкIэми зэфэдэу экономическэ хэуоныгъэхэр зэрамышыгъэхэр, миграциер жьугъэ зэрэхъугъэр, чыплэ хэбзэ ыкIи правухъумэкIо органхэм яИофшэн тэрэзэу зэрэзэхамыщэрэр, ахэм япшъэрылътхэр икIоу зэрамышыгъэхэр, коррупцием зызэриушъомбгъурэр ары нахъыбэу лъэпкъ зэгурымылоньгъэр къызыхэкIырэр, — къылуагъ ащ.

Нэужым къэгущылагъэх Краснодар краевой клиническэ сымэджэщэу С.В.Очаповскэм ыцIэ зыхыгъэрэм иврач шъхьалэу Владимир Порхановыр, Пятигорскэ икътэралыгъо лингвис-

тическэ университет ипрофессорэу Майя Аствацатуровар, Московскэ социальнэ академием икътэуагъэу Къэрэщэе-Щэрджэс Республикэм итым идеканэу Зухра Караевар, Налшык иветеранхэм я Совет итхэмагъэу Мустафа Абдулаевыр, нэмыкIхэр. Лъэпкъ зэфыщытыкIэхэр нахъышлу шыгъэнхэмкIэ предложение зэфыщыгъафхэр ахэм къахыгъэх, Иофыгъоу зыгъэгумэкIыгъэхэрэмкIи Правительствэм ипэщэ зыкыфагъэзагъ. Владимир Путиным къалуагъэхэм джэуапхэр къаритыжыгъэхэзэ, лъэпкъ цыкIлэхэм абзэкIэ литературэ макIоу къызэрэдэкIырэр, ахэр нэмыкI лъэпкъхэм ахэкIокIагъэ мыхъунхэм фэшI якультурэ, абзэ, ялитературэ нахъ зегъэушъомбгъугъэн фаеу зэрилътыгъэр къылуагъ.

(ИкIлэх я 2-рэ и. ит).

Лътэныгъэ зыфэсшырэ Аслъан Кытэ ыкIор!

Джэджэ районымкIэ МБОУ СОШ-у N 1-м икIэлэзэгъаджэхэм, иеджакIохэм ыкIи ахэм янэ-ятэхэм ацIэкIэ Адыгэ Республикэм и Лышхъэ IэнагIэ официалънэу узэрэлухагъэм фэшI сыгу къыздэлэу сыхфэгущыло!

Тиеджаплэ иИофыгъохэм уналэ зэрэтебгъэтырэм, ащ мылъткымкIэ ыкIи техникэмкIэ ибазэ игъэпытэн узэригъэгумэкIырэм апае лъэшэу тыпфэраз.

ТикIэлэцыкIлэхэм гъэхъагъэхэр ашлынхэм пае бэ зэрэпшлагъэм фэшI тхэуегъэпсэушхо отэлэ. Амалэу уилэр зэкIэ, уизэчый республикэм хэуоныгъэ егъэшыгъэным зэрэфэгъэлорышлэщтхэр, Адыгеим инеушырэ мафэ уицыхъэ зытебгъэлъы хъушт цыфым зэрэпхыгъэщтыр тшIошъ мэхъу.

Джэджэ районымкIэ МБОУ СОШ-у N 1-м идиректорэу Е. В. ВОРОБЬЕВА

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырялэу Иофшэн ыкIи социальнэ лътэныгъом зэрэщылажыгъэхэрэм, ащкIэ гъэхъагъэу ялэхэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхыль къафагъэшшоагъ:

— **Будаев Сергей Николай ыкIом**, Адыгэ Республикэм и ГКУ-у «Цыфхэм Иофшэн ягъэгъотыгъэнымкIэ Джэджэ районым и Гупч» зыфиорэм идиректор;

— **Нэхэ Людмилэ Михайл ыпхъум**, Адыгэ Республикэм и УГСЗН цыфхэм Иофшэн ягъэгъотыгъэнымкIэ иотдел испециалист-эксперт шъхьалэ.

Мэфэпчъыр къызыфэдгъэфедэзэ

Щылэ мазэм и 25-м студентхэм ямэфэкIлэу «Татьянин день» зыфалорэр тефэ.

НыбжьыкIэхэу гъэсэныгъэ зэзыгъэгъотырэ пстэуми мы мафэр ямэфэкI. Гушлуагъор зынэмэ къахIэпсырэ студентмэ кIымэфэ мафэм тефэгъэ мэфэкIым фэбагъэ къыхалътхэу мэхъых. Пчыхъэзэхъагъэхэр, дискотекэхэр, адыгэ джэгухэр зэхашэх, къашъохэмкIэ ащызэнэкъокъух, нэлуасэ ащызэфэхъух. Адыгэмэ ало: «ПакIэм къымыхъэрэр жакIэм къыхыжыгъэр» е «Актылыр ащэрэп ыкIи ащэфырэп, щылоньгъэм щызэлэуагъагъ». НыбжьыкIэгъумрэ еджэгъу илъэсхэмрэ гукъэкIыжэ Iэшлоу цыфым игъашIэ къыхэнэжыкIх...

1919-рэ илъэсым Деникиныр зи-

пэщэ «Дзэ фыжыкым» къалэу Налшык ыштэгъагъ.

1908-рэ илъэсым Урысыем изаслуженнэ врачэу, АдыгеимкIэ псауныгъэм икътэухъумэн фэлэжыгъэу Бек Мэлэчхъан къэхъугъ.

Щылэ мазэм и 26-м 1936-рэ илъэсым филологии шIэныгъэхэмкIэ докторэу, Къэбэртэе-Балъкъар къэралыгъо университетым ипрофессорэу Тао Хъэзэшэ къэхъугъ.

Щылэ мазэм и 27-м 1904-рэ илъэсым урыс-япон заор къэжыгъагъ.

Щылэ мазэм и 28-р ядернэ зао къэмыхъуным фэбанэхэрэм я Маф.

1820-рэ илъэсым Антарктидэр къызэлэуахыгъ.

Мэфэпчъыр къызыфигъэфедэзэ зыгъэхъагъыгъэр
ХЪАРЭХЪУ Мурат.

Къош республикэхэм ащыкэбархэр

Къэбэртэе-Бэлыкъар Республикэм

Килиманджарэ дэкӀоягъ

ИкӀыгъэ ильэсым адыгэ бзылфыгъэ пстэум апэу Мэз Каринэ къушхъэу Эверест (метрэ 8848-рэ ильэгагъ) зэрэдэкӀоягъэр гъэзетым кээтхыгъагъ.

Щылэ мазэм и 10-м Къэбэртэе-Бэлыкъарым щыщ альпинисткэр Африкэм ит къушхъэ анахь лъагэу Килиманджарэ ышхъапэ нэсыгъ, ащ зыщыпсэурэ республикэмрэ адыгэ лъэпкъымрэ ябыракхэр щигъэлагъэх.

Каринэ зыхэтэгъэ цыф купым ипэшагъ, къушхъэм идэкӀоен чыӀэмрэ жыбыгъэмрэ къахэкӀэу зэрэкӀын дэдагъэр ащ къылуагъ. ЗэрэхъурэмкӀэ, анахь къушхъэ лъэгиблэу чышхъашъом тетхэм ащыщэу 3-р Каринэ «ыштэгъахэх».

Эверест дэкӀуае зэхъум бзылфыгъэ чанэу Каринэ бэлыкъарэу Абдул-Халим Ольмезовыр игъусагъ. АльпиниститӀум Кавказым щылэ республикэм щыпсэурэ лъэпкъитӀум — къэбэртэе-хэмрэ бэлыкъархэмрэ языкыныгъэ итамыгъэу ар алытагъ.

Къэрэщэе-Щэрджэс Республикэм

АгъэцэкӀэжыхь

Къэралыгъо программэу «Цыфхэм япсауныгъэ къэухъумэгъэныр модернизацие шӀыгъэныр» зыфиӀорэм дырагъаштгъэ, Къэрэщэе-Щэрджэс Республикэм имедучреждениехэм ащыщхэр агъэцэкӀэжыхьгъэх.

Республикэм ипащэхэм къызэралӀорэмкӀэ, сымэджэщхэр, ФАП-хэр ыкӀи поликлиникэхэр зыпкэ игъэуцожыгъэныхэм пае икӀыгъэ ильэсым сомэ миллион 21-рэ къафатӀупшыгъагъ.

Ахъщэр къалэу Карачаевскэ дэт сымэджэщым итерапевтическэ отделение, къуаджэхэу Хурзук, Малокуранный ыкӀи Новый Карачай зыфиӀохэрэм адэт фельдшерскэ-акушерскэ пунктхэм ягъэцэкӀэжыхь пӀуагъэхьагъ. Ащ нэмыкӀэу Правобанскэ участковэ сымэджэщыр агъэцэкӀэжыхьгъ, инсулт хъугъэгъэ сымэджэхэм япсауныгъэ зыпкэ еуцожыфӀыкӀэ джы ащ щалыгы-щтых, специалистхэм анаӀэ ащытырагъэтыщт.

Адыгэ къэшъуакӀохэр къахэщыгъэх

Республикэм щагъэхъазырыгъэ проектэу «Черкесский круг» зыфиӀорэр ильэс къэс США-м продюсерхэм я Ассоциацие щызэхихэрэ конференцием рагъэблэгъэгъагъ. Я 55-рэ зичэзыу зӀукӀэгъур Нью-Йорк дэт хъакӀэщэу «Хилтон» шыкӀуагъ. Ассоциациер уахътэм диштэрэ къашъохэмрэ къэшъуакӀохэмрэ Америкэм щызэхэзыщхэрэ организациеу щыт. Аужырэ зэхэ-хъэгъум нӀбгырэ мини 4 фӀдиз къэралыгъо 28-мэ къарыкыгъэхэу конференцием хэлэжыагъэх.

Ар мӀфитӀо кӀуагъэ, мафэ къэс «Черкесскэ кругым» икъашъо-хэмкӀэ ар къызӀӀуихыщтыгъ. Проектыр зэхэзыщгъэ Роберт Саральп Америкэм зыкышшагъэльтэгъонэу зэрэкӀуагъэхэр хъау-лые зэрэмыхъугъэр игуапэу хигъэунэфыкыгъ. Адыгэ къашъо-хэм цыф бӀдӀдэ ялпыгъ ыкӀи инэу агу рыхыгъэх. ЛъэгӀпӀэ инхэм анэсыгъэ профессионалхэм «Черкесский кругыр» апӀрэу къадэ-шъуагъ, бӀмэ гу къылытагъ. США-м, Канадэм, Бразилием, Мексикэм къарыкыгъэ продюсерхэм адыгэ къэшъуакӀохэм нӀлуасэ закыфашыгъ, зыщыц къэралыгъохэм ащыпсэурэ цыфхэм адыгэ къашъохэр арагъэльтэгъухэмэ зэралӀонгъор къарӀуагъ.

Америкэм шыкӀогъэ продюсерскэ конференцием «Черкесский кругыр» — къашъоу «Удж хъураем» арэуштэу еджэх — кӀонымкӀэ ыкӀи хэлэжэнымкӀэ зишӀуагъэ къазыгъэкыгъэхэр черкес культурэм и Фондэу Ю. Къалмыкым ыцӀэ зыхьырэр, КъБР-м и Лышхъэу КъанэкӀо Арсен, къезыгъэблэгъэгъэхэ продюсерскэ гупчэр (США-р) арых.

Охътэ благъэхэм къэшъуакӀохэм Москва, Санкт-Петербург, Нью-Йорк, Стамбул закышшагъэльтэгъошт.

Хъутыным къыфӀзгъэхъазырыгъэр ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

Владимир ПУТИН: «Лъэпкъхэм азыфагу зэгурыӀоныгъэ илӀыным нахь чанэу Ӏоф дэшӀэгъэн фает»

(АпӀрэ нӀкӀубгъом къыщечжэс).

Джащ фӀдӀэу ежӀ икӀӀэлэцӀы-кӀугъом, совет хабзэм илӀэхъан, лъэпкъ зэмызгъыныгъэ зэрэщы-мыӀэщтыгъэр ыгу къыгъэкӀы-жыгъ, лъэпкъхэм азыфагу ма-мырныгъэ илӀыным а уахътэм нахь чанэу дӀалажэщтыгъэхэу, нӀпӀэ ащ фӀдӀэ шымыӀэжъэу, нахь гъэлышыгъэу Ӏоф дэшӀэгъэн фаеу ылытагъ. Лъэпкъ зӀфшыгъыкӀэ-хэр зыпкэ игъэуцогъэнхэм, хэхо-ныгъэ ягъэшӀыгъэным, зэгуры-Ӏохэу зӀдӀэлжээнхэм фӀгъэзэгъэщт федеральнэ структурэ зэхэщэ-гъэнэу предложение кыхыгъ.

Залым чӀӀэхэм яеплгыкӀэхэр къыралотыкӀыныхэу, зыгъэгумэ-кыхэрэр къаӀонэу Владимир Путиным закыфигъэзагъ. Кав-казыр Урысыем «зэригъашхэ-рэр» икӀугъэу зыӀохэрэм «джэ-уап» къязытыжыгъэхэр къэгъу-щылагъэхэми къахэкыгъэх. Ап-шӀэрэ гъэсэнныгъэ языгъэгъоты-рэ еджапӀэхэм яӀофыгъохэри къаӀэтыгъэх, хӀбзэ ыкӀи правэ-ухъумӀо органхэм яӀофшӀакӀи игъэкӀотыгъэу зытегушыла-гъэхэм ащыщых. Субъектхэм япащэхэр цыфхэм хадзынхэу шӀыжыгъэным еплгыкӀэу фыраӀэри форумым хӀалажэхэ-рэм къыралотыкыгъ. Обществэр

хабзэм Ӏоф зэришӀэрэм нэмы-кӀэу фыщыгъ зышӀыжыкын системэ зэхэгъэуцогъэн фаеу зэрилытэ-рэр мыщ дӀажыым Владимир Пу-тиным къышчыкӀигъэтхыгъ.

Урысыем и Къыблэ шӀольтыр ис лъэпкъхэм я Форум хэлэжыагъ АР-м и Лышхъэу ТхыакӀушы-нэ Аслъан. ЛыкӀо купэу ар зипэ-щагъэм хэтыгъэх Адыгеим ыкӀи Пшызэ шӀольтыр ащыпсэурэ быслымӀнхэм ямуфтигеу Емыж Нурбий, АКЪУ-м физическэ культурэмрэ дзюдомрэкӀэ и Ин-ститут иректорэу Кобл Якъубэ, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу, зылашӀэрэ предпри-нимателэу КӀэрмыт Мухьдинэ, Адыгэ лъэпкъ театрэм ипащэу Зыхъэ Мэлэичэт, кӀӀэлэцӀыкӀу къэшъокӀо ансамблэу «Майкоп-чанкэм» ихудожественнэ пащэу, хореограф цӀэрыӀоу Къулэ Амэр-бий, Адыгэ Республикэм ису-рӀэтышӀхэм я Союз итхъаматэу Хъуажэ Рэмзан, Адыгеим шып-сэурэ урым лъэпкъхэм яобше-ственнэ организацие ипащэу Аристотель Спирыовыр, нэмыкӀ-хэр. АужыритӀур къэгъушыла-гъэхэм ащыщых. Адыгеим лъэпкъ зӀфшыгъафыбэу щыпсэ-ухэрэм зэгурыӀоныгъэ азыфагу илӀэу, мамырэу зэрэздӀапсэхэ-рэр нахыбэу АР-м и Лышхъэу

ТхыакӀушы-нэ Аслъан зэришӀу-шӀагъэр ахэм къаӀуагъ, Ӏофыгъо зӀфшыгъафхэри къыхагъэщыгъэх.

Форум ужым ежӀ ТхыакӀушы-нэ Аслъан гушыӀэгъу тызыфэ-хъуми зыгъэгумэкыхэрэ Ӏофы-гъохэр тилыкӀо куп хэтхэм къы-зэралэтыгъэр къылуагъ. ГушыӀэм пае, Кобл Якъубэ ильэсыбэ зэ-ритыгъэ спортым игумэкыгъо-хэр ары къызытегушылагъэр. Республикэм ипащэу къызэриӀуа-гъэмкӀэ, УФ-м спортмыкӀэ ими-нистрэ зӀдӀэгъушыӀэгъу дырилагъ.

— ЛъэныкӀо зӀфшыгъафхэм ащылэжъэрэ цыф цӀэрыӀохэу субъектхэм арысхэм яеплгыкӀэ-хэм защигъэгъозэнэу, лъэпкъ ӀофхэмкӀэ зыгъэгумэкыхэрэм зӀдытегушыӀэнхэу Владимир Путиным мы форумыр зехища-гъэш, ащ шӀогъэ ин къытынэу сэгугъэ, — къылуагъ Ӏофтхъаб-зэр зэрэкӀуагъэм еплгыкӀэу фы-риӀэр къыриӀотыкыгъэ. — Ит-хыгъэу гъэзетым къыхиутыгъэ-ри, мы Ӏофтхъабзэри лъэпкъ зӀ-фышчытыкӀэхэм зэрагъэгумэ-кырэм ишыхъатых. Ащ фӀдӀэу политикэ гъогу тӀрӀз зэрэтетым ишыхъат къэгъушылагъэхэм яна-хыбэм ежӀ зэрэдырагъэшпагъэр.

ХЪУТ НӀфсэт.

АДЫГЭ ХАСЭМ ИОФЫГЪОХЭР

хэм ащ фӀдӀэ зӀфӀсхэр ащызэхэ-щӀэнхэу яджагъэх.

Дунэе Адыгэ Хасэм изӀукӀэу Налшык шыкӀуагъэм, Тыркуем и Адыгэ хасэхэм, нэмыкыхэми Си-рием иӀофыгъохэм ащытегу-шылагъэх. ИлӀэси 100-м нахы-бӀкӀэ узӀкӀӀэбжыкӀ, ашхъэ фи-мыгыхэу тятэжъхэр хӀкум икӀы-жыхыи, дунаим щитӀэкъухъагъэхэу хъугъагъэх. Джыри тильӀепкӀэ-гъухэр зео-машӀом хӀафагъэх, улагъэу ахӀтхэм гъунагъу хӀгъэ-гъухэм къащӀаӀзэх. МашӀом кӀа-гъэстыш, Сирием щырэхъатӀ.

Тирайонхэм, къалэхэм къары-кыныхъэ зӀфӀсым хэлэжъэщт-хэм Ӏоф адзэышӀӀэщтхэр Адыгэ Хасэм изӀукӀэу щагъээнфагъэх. Адыгэ Хасэм и Совет изӀукӀэу хэлэжыагъэх АР-м культурэмкӀэ иминистрэу ЧэмышӀо Гъазый, АР-м лъэпкъ ӀофхэмкӀэ, ӀӀкыб къэралхэм ащыпсэурэ тильӀепкӀэ-гъухэм адыраӀэ зӀпхыныгъэхэм-кӀэ ыкӀи къэбар жъугъэм иамал-хэмкӀэ и Комитет итхъаматэу ШхъхӀэлхъо Аскэр. ЗӀфӀсым зы-зэрӀагъэхъазырырэм ехыӀӀӀэгъэ тхыгъэхэр «Адыгэ макъэм» къы-щыхэтӀуытыщтых.

САХЫДЭКЪО Нурбий.

Лъэпкъ зӀфӀс зэхэщӀт

Тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» и Совет зэхэхэу илагъэм Сирием зео-банэу щыкӀохэрэм цыфхэр зэрахэ-кӀуадэхэрэм щытегушыла-гъэх. Адыгэу исхэр кыныгъохэм зэрахэт-хэм кыхэкӀэу зӀгъэп-шӀэн-зӀфӀхысыжъхэр ашыгъэх. 2012-рэ ильэ-сым мӀзаем и 11-м ады-гэ лъэпкъым изӀфӀс Мыекъуапэ щызэхэщӀ-нэу рахъухъагъ.

Адыгэ Хасэм итхъаматэу Хъэ-пӀэ Арамбий зӀукӀэм къызэрэ-щӀуагъэу, Сирием иӀофыгъохэм Адыгэ Республикэм ис цыфхэр лъэшэу егъэгумэкых. Къэрал-лыгъо Советым — Хасэм изэ-хахъэ Урысыем и Президент, Фе-дерацием и Совет, УФ-м и Къэ-ралыгъо Думэ, Темыр Кавказым иреспубликэхэм япащэхэм афӀкӀорэ ДӀэпсалгъэр шаптагъ. Сирием ис адыгэхэм ӀэпыӀэгъу ятыгъэным, ятарихъ чыгу къэ-

зыгъэзэжы зышӀоигъомэ ти-шӀуагъэ яджӀэкыным ДӀэпса-лгъэр афӀгъэхыгъ.

Хабзэм икӀулыкъушӀэхэмрэ общественнэ движениехэмрэ зӀгъусэхэу Сирием шыпсэурэ тильӀепкӀэгъухэм ӀэпыӀэгъу зэ-рафӀхъуштхэм яеплгыкӀэхэр къыралӀолагъэх Хъунэго ЧӀэтибэ, Нэгъуцу Аслъан, Къуекъо Ас-лъанбий, БӀгъушӀэ Адамэ, Ла-мыкӀо Эдуард, Бырсыр Батыр-бий, МамрыкӀо Джанкылыш, Едыдж МӀмэт, нэмыкыхэми.

ХӀбзэ шапхъэу щыӀэхэр нахышӀоу гъӀфедэгъэнхэм къышкырыкыхъхъэ, МӀшфӀшӀу НӀдждэт, Къэбэртэе Аскэрбий, ЕхъулӀэ ЮрӀ, Абыдэ Хысэ, Ацу-мыжӀ Юсыф, ДзэсэжӀ Заурбий, фӀшхъафхэри къэгъушылагъэх.

Сирием ӀэпыӀэгъу етыгъэным общественнэ-политикэ мӀхъанэу иӀэр къыдалтыги, мӀзаем и 11-м Адыгэ Республикэм и Къэрал-лыгъо филармоние лъэпкъым изӀфӀс щызэхэщӀэнэу рахъу-хъагъ. Къэрэщэе-ЩӀэрджэсым, Къэбэртэе-Бэлыкъарым, Красно-дар краим арыс тильӀепкӀэгъу-

УТЫГЪУАГЪЭМЭ, УИӀОФ АӀОЩТ

Адыгэ Республикэм хэгъэу кӀоцӀ ӀофхэмкӀэ и Ми-нистерствэ къызэритырэмкӀэ, щылэ мазэм и 16-м кышыгъэжыагъэу и 22-м нӀс республикэм бзӀджэ-шӀэгъэ 86-рэ щызэрахъагъ. Ахэр хъункӀэн бзӀджэ-шӀагъэу 7, тыгъуагъэхэу 30, гъӀпцӀагъэ зыхӀэл бзӀ-джэшӀӀэгъи 10, машинэр рафыжыагъэу 5, экономи-кэм ылъэныкӀокӀэ бзӀджэшӀӀэгъэ 17, нэмыкыхэри. Законыр зыукъогъэ нӀбгырэ 60-р правэухъумӀо органхэм агъэунэфын алъэкыгъ. БзӀджэшӀагъэу къызӀӀуахыгъэр процент 88-м къехъу.

Блэкыгъэ тхъамафэм Адыгеим игъогухэм хъугъэ-шӀӀэгъи 2 къатехъухъагъ, нӀбгыри 2-мэ шӀообжхэр ате-щагъэхэ хъугъэ. Ешъуагъэхэу рулым кӀэрысхэу водители 102-рэ ГИБДД-м иӀофышӀэхэм къаубытыгъэх.

Щылэ мазэм и 16-м пчӀды-жыым, сыхъатыр 9.00-м аджъ, Республикэу Сербием кыкыгъэ бзылфыгъэ ныбжыкӀэу ильэс 28-рэ зыныбжыым Урысыем и

МВД имегмуниципальнэ отделе-зу «Адыгейский» зыфиӀорэм иде-журнэ часть зыкыфигъэзагъ. Ащ къызэриӀуагъэмкӀэ, ишхъэ-гъусэрэ ежыӀррэ яавтомобилэу

«Джип Чероки» исхэу къалэу Шъагъэ кӀоштыгъэх. Автомобиль гъогоу «М-4 Дон» зыфиӀорэм, поселкэу ПсӀэкӀупсэ дӀжӀ ахэр къышчыуцугъэх ыкӀи чӀщыр мыщ щырахынэу унашъо ашӀыгъ. ПчӀдыжыым жъэу, машинэм ис-хъэ, амыгъэунэфыгъэ бзӀджэ-шӀӀэгъэ горэм иномаркэм иапч къы-хиути, бзылфыгъэ Ӏальмэкыыр рыхыгъ ыкӀи нӀужым зигъэ-былгыжыгъ. Ащ дӀлыгъэх бзылфыгъэм ипаспорт, исото-вэ телефон ыкӀи евро 500 фӀдиз. Мы бзӀджэшӀагъэм епхыгъэу уголовнэ Ӏоф къызӀӀуахыгъ. Адыгеим ыкӀи Краснодар краим яправэухъумӀо органхэр мы уахътэм бзӀджашӀэм лъӀэхух.

Джащ фӀдӀэу щылэ мазэм и 17-м Краснодар краим щыпсэурэ

бзылфыгъэ ныбжыкӀэм УФ-м и МВД иотделеу Мыекъуапэ щыӀэм идежурнэ часть зыкы-фигъэзагъ. Полицием икӀулыкъу-шӀэхэм къызэрафиӀотагъэмкӀэ, офис горэм чӀӀэгъэ, иахыщалгъэр ащ дӀлыгъгъэмрэ бзӀджашӀэм шӀуитыгъугъэх. Охътабэ темы-шӀӀэу мы чыпӀэм следственнэ-оперативнэ купыр къэсыгъ. БзӀджэшӀагъэр зезыхъагъэу згу-цафӀэхэрэ зыдӀщыӀэр гъэунэфы-гъэнымкӀэ оперативнэ-лгыхъон Ӏофтхъабзэхэр зэхэщӀагъэх ыкӀи сыхъатитӀу горэ тешӀагъэу ар къаубытыгъ. ИлӀэс 42-рэ зы-ныбжӀ хъулыфыгъэр тикъӀэлэ шхъаӀэ щӀӀӀэу. ЫшӀагъэм ар еуцӀӀӀэжыгъ, ытыгъугъэ сомэ 400-ри иунэ къырахыжыгъ. Уго-ловнэ Ӏоф къызӀӀуахыгъ.

Мыекъуапэ щыпсэурэ бзылф-ыгъэ ныбжыкӀэм иавтомобиль зэрэшӀурафыжыагъэм фӀшӀ правэухъумӀо органхэм за-кыфигъэзэн фаеу хъугъэ. Ащ къызэриӀуагъэмкӀэ, бэу зӀтет унэ горэм ишагу автотранспортыр дӀэтыгъ. ПравэухъумӀо орган-хэм зэхэщӀэгъэ оперативнэ-лгы-хъон Ӏофтхъабзэхэм яшӀуагъэкӀэ мы бзӀджэшӀагъэр зезыхъэгъэ кӀӀӀэ ныбжыкӀэу тикъӀэлэ шхъаӀэ щыпсэурэр къаубытын алъэкыгъ. Законыр зэриукъуа-гъэм ар еуцӀӀӀэжыгъ ыкӀи ма-шинэр зыщигъэбылгыгъэ чыпӀэр полицейскӀэхэм къари-Ӏуагъ. Уголовнэ Ӏоф къызӀӀуа-хыгъ, автотранспортыр зиен ӀӀагъэхъажыгъ.

ТИЛЪЭПКЪЭГЪУХЭР

Цыфыр ихэгъэгу щыхьакIэнэу щытэп

— Тят, тэ титэжъхэр Адыгеим кыкIыгъэх, арба?

— Ары.

— Ащыгъу Адыгеир тэ тыхэгъэгу мэхъу, арба?

— Ары.

— Адэ тэ, дунаим сыда ауштэу тызыкIыгъэтэр?

— Сипшашъу Хилал кызкIэупчIэрэр икIоу кызыгурымылуагъэу сеплбъгъэти иупчIэ кыпегъэхъожьы.

— Тыпсэунэу, тыщыIэнэу Тхьэм кыбитыгъэ уахътэр (гъашIэр) сыда тыхэгъэгу щыдгъэ-кIонэу зыкIамыхурэр?

— Ауштэу шъуфаемэ тыхэгъэгу зэрэдгъэзжышъуштым тегушшэсэ.

— Ащ тетэу хэкIыпIэ горэхэр а Iофым кыфэдгъотыных сломэ сипшашъэ згъэгугъэзэ, Адыгэ къралыгъо университетым шырагъэджэнху ныбжьыкIэхэр зэраугъоихэрэм икIэбар зэхэтхыгъ, — кьеIуатэ нэгъунджэхэр зыкIэлъ кIалэу сапашхъэ исым.

ЩэшIэ Юсыф Тыркуем ит кIалэу Инегюль кыкIыгъ, Адыгэ къралыгъо университетым щеджэнху IэкIыб къралыгъохэм къарыкIыи адыгэу къркIуагъэхэм ащы.

ГъэрекIо, гъэмафэм кIалэу Инегюль, кIуаджэху ХъаджыкIарэр Дэжыехъаблэр къарыкIыгъэ адыгэ кIэлэцIыкIухэр Тэхутэмькое районьмкIэ кIуаджэу Пэнэхэс шылагъэх. Мы Iофыр Адыгэ Хасэу Инегюль шыIэмрэ Тэхутэмькое районьм

ипашэхэмрэ зедэIэжъи зэпагъэфэгъагъ. Тыркуем кыкIыгъэ кIэлэцIыкIухэр унагъохэм IурытIу-щырышъу ахагуащъи ахагъэсыгъэх. Мафэрэ еджапIэм рашалэщтыгъэх, адыгэмэ яхьылIэгъэ кърбархэр кIафаIуатэщтыгъ, адыгэ джэгухэр афашIыщтыгъ. АвтобусхэмкIэ кIырашкIэхэзэ, Адыгеим ыкIи хылушъо Шапсыгъэм икIуаджэхэм ащышхэр арагъэлъэгъугъэх. Мыщ шыщ кIэлэцIыкIухэмрэ къркIогагъэхэмрэ бэшлагъэу зэрэшIэщтыгъэхэм фэдэу зэпэблагъэ, зэш-зэшпхъу, зэныбджэгъу зэфэхъугъэху, анэхэр акIыбыкIэ шыIэху, агухэр кышанагъэху хьакIэхэр кIожьыгъэх.

ЩэшIэ Юсыф икIалэу Ахэмдрэ ипшашъу Хилалрэ мы купым хэтыгъ. Ежъ Адыгеим къркIоньр физэпымыгъафэзэ исабийхэр кIакохи, ятэгъжэ пIашэхэр зэрафыгъэ чIыгур алъэгъунэу янасып кыыхыгъ. Сабыйхэм зэрапэгъокIыгъэхэр, алъэгъугъэр, зэхакыгъэр зэкIожьхэм афэмьлотэкIыжъу бэрэ хэтыгъэх. Арын фэе лъэпкъ гупшысэр нахъ куоу кIащызыгъэушъгъэри, пшъэшъжыиым ащ фэдэ упчIэхэр ятэ зыкIыритыгъэри.

Адыгэ къралыгъо университетым шырагъэджэнэу куп зэраугъоирэр зызэхехым, Юсыф емыхъырэжышъжэу зыхаригъатхи къркIуагъ. Арырэ срырэ бэшлагъэу тызнэлъасэти, тызыз-локIэм лъэшэу тигопагъ. Адыга-

бэр дэгъоу зеришIэрэм кыых-кIэу тизэдгъушыIэгъукIэ пэрыохъу тапэ кыкIырэп, лъэпкъым шыщ хъужы зышIоигъо кIалэмкIэ ар зы амалышIу. Юсыф исабийхэр тэтэгъ-нэнэгъхэм акIэрысых. Ежъи ицIыкIугъом ятэгъ джэ зэрэщыIэщтыгъэм ишIуагъ адыгабэр зыкIишIэрэр, джы ар кышхъапэжыгъ. КIэлэ-лэкIэ купэу еджапIо къркIуагъэхэм ежъ пэрыт (староста) афашIыгъ, зыгъэгумэкIырэ Iофыгъо горэхэр афызэхых. Къалэху Стамбул, Адапазар, Чаннакале, Бурса, Анталия, Анкара къарыкIыгъэхэр нэгъырэ 23-рэ мэхъух, Сирием ыкIи нэмькI хэгъэгухэм къарыкIыгъэхэр зэхэтэу зэкIэмкIи нэгъырэ 50-м ехъу.

— Урысыем къралыгъуабзэу илшыр урысыбэр ары, ар умышIэу мыщ ушыпсэушъушгътэп, тыздэгъжэ сэнэхъатыр кыхэтхыным ыпэкIэ апэрэ илээсым

урысыбэмрэ адыгабэмрэ зэтэгъашIэх. Мафэм сыхъатихрэ урысыбэм, сыхъатитIурэ адыгабэм тырагъаджэ. Мыщ сыкърэ-мыкIози урыс ыкIи адыгэ алфавитыр зэгъэшIэгъагъэх. Пкыгъо зэфэшхъафхэм, псэушхъэхэм ясурэтхэр итэу Адыгеим кышхъагъэкIыгъэ алфавит Тыркуем шысилагъ, ащкIэ хъарыфхэр зэгъэшIагъэх, гъэзетми итхагъэр кIисэхы, ау адыгабэм хъарыф бацэ щызэрэзэпагъэуцорэр тIэкIу кысэхылыгъэ-кIы. Университетым иобщежитие тышэпсэу, этапэу тызытесым тэщ нэмькIэу туркуменхэри кытырагъэтIысхъагъэх, ахэм урысыбэр тIэкIуи ашIэ, тыркуб-зэми рэгъушыIэх — яшIуагъэ кытэкIышIтэу тхьаматэхэм алытагъ, — еIо Юсыф.

— Еджэнэу къркIуагъэхэм Сирием кыкIыгъэ адыгэ кIалэхэр ахэтых, яхэгъэгъу зэрэщымырэхъатыр сэшIэ, кIа-лоу сыда зэхэпхырэр, лъэшэу егъэгумэкIыхъа?

— ЕгъэгумэкIых, ымыгъэгумэкIых хъуна, ау ятэ-янэхэм, яблагъэхэм телефонымкIэ афытеуагъэхэми шхъэихыгъэу адэгъушыIэшъухэрэп. ЕIланэ, гу-лпытэгъэмэ, шхончымрэ кIэрахъомрэ зыдэшылэм адыгэхэр пэблагъэх. Тыркуеми, Сириеми, Иорданиеми адыгэхэр дзем, полицием, къралыгъо къулы-къухэм бэу ахэтых, Иорданием икороль кърэзыгъэгъунэхэрэри адыгэх, ащ кыыхэкIэу Адыгеим

къркIожы зышIоигъохэми яIоф кьегъэхьылгъэ.

Юсыф Адыгеим кърэмыкIофэ-кIэ Адыгэ Хасэу Инегюль шыIэм чанэу хэлажъэщтыгъ, Хасэм итхьамэтагъэу Хъарэху Хъакъ-рэ джыдэдэм итхьаматэу Мышгъэ Османрэ ищысэтэхыпIэх, ахэм яIэпылэгъугъ. Илээс кърэ лъэпкъ культурахэм яфестивалэу Инегюль щызэхашхэрэм адыгэ кIэлэцIыкIу кърэшъокIо купхэр рагъэблагъэхэщ хэлажъэх. Фестивалыр зыщыкIорэ паркым шхъадж илэпкъ штыр шегъа-лэ, музейм фэдэу Iэпэщысэхэр, нэпэплъхэр, тарихыр кызыло-тыкIыр сурэтхэр, пкыгъохэр кышхъагъэлагъэх. Адыгэр мы-кIоджынымкIэ гугъапIэхэр шыIэх. Адыгеир Юсыф къу-шхъэ закIэу кышхъуштыгъ, ау шъофышхъохэмрэ мзышхъ-хэмрэ ыльэгъугъэх, узшылэжън шыI. Къоджэ зэфэшхъафмэ адэс иунэкъошхъу ЩашIэхэр зэригъэгъотыгъэх, нэIуасэ ышIы-гъэх, уахътэ кызыфыхэкIырэм залуегъагIэ.

Плэгъугъэр пстэури, зэхэпхырэ пстэури дэгъу закIэу зэрэмыхъу-шъуштыр кыгурэло. «Тыкызы-дэкIуагъэм ишIу нэмькI тлэгъ-гъурэп, дэм тыфэнэшъу ыкIи тыфэдэгъу», — еIо ЩэшIэ Юсыф.

Урысыбэр, шIэныгъэхэр кызылэкигъэхъанхэ, еIланэ Iоф горэм ыщыпэ ыубытын гухэлъ-хэр иIэх, исабийхэр адыгэ чIы-гум кышхъэжыгъэ шIоигъу. Ипшашъэ упчIэу кыритыгъа-гъэхэм ыгу кIагъэбырсыри, зы-кырагъэлэтыгъ, кIыныгъохэм апэшIуекIонэу кIуачIэ кыра-тыгъ. Цыфыр ихэгъэгъу шыхъа-кIэнэу щытэп — шыбысымынэу щыт. Джы Юсыф бысымы зэрэжыжыштым, исабийхэм яхэгъэгъу зэраригъэгъотыжыштым ыуж итыгъ.

ХЪАРЭХЪУ Мурат.

Сурэтым итыр: ЩэшIэ Юсыф.

УсакIэхэр

ШлушIэхэм яIэпылэгъукIэ тхылъ кьыдэгъэкIыпIэу «Качество» зыфиIорэм усакIом итхылыкIэ

кышхъауты. Ащ сабийхэм апае урысыбэкIи адыгабзэкIи тхыгъэ усэхэр дэтых, унэгъо сурэтхэмкIэ гъэкIэрэкIагъэ. «Унэгъо гъэм зызышIалэтырэр» — джары тхылъым ыцIэр. Къыдахъэхэрэм ащыщ усэхэм нэIуасэ шъуафэтэшы.

ПЭНЭШЪУ Хъазрэт

ДышъэцIыкIу

Пшъэшъжыиым ыцIэр — Данэ. Ау раIорэр — ДышъэцIыкIу, Усэу зилэр купкI — мэхъанэ Фэсымытхымэ, емькIу.

ПсынкIэу, шIэху зыкIэлэты, Шхъэхъанэгъэр щегъэзый. УнэкIоцIыр зэпэшIэты, Щагум дэтмэ, тыгъэбзый.

Зэ плэгъунэп нэгъу мзэхэу, КъыхелукIы ордэ. Дунэешхор кыгъэдахэу, Тыгъэжыиу кьепсым фэд.

УемыплэкIэу шхъац дэнагъор Плэлэум нэгъу кышхъэлагъэ. Бгъэм кыдишхэр гушIуагъор Къызфэтыштыр сыды псалъ?..

Пшъэшъжыиым сыфэзэщы, Сымылэгъумэ сыдымылу. СигушхыIэ зызэкIэщы: ДышъэцIыкIу плэкIмэ емьлу.

«Шъыпкъэм сегуцафэ...»

Кушъэ-курэжыиым Исэу кытфацагъ: Пхъорэльф-шъэожыиым Тэ тигъэгъушIуагъ.

ШыкIужыиым шхъаеи, чэфыр Тигъэтхъэжыиу пылэ. СшIээ, кIэлэ нэфыр Къыхъэхэ ситхылъ.

«Шъыпкъэм сегуцафэ, — Яслэмэ сшIоигъу: — Сэ сикIэлэ мафэ ШъукъэцIыгъу!..»

Унэгъо псау

Унагъор псау
Унагъор пIуакIэ:
Ты, ны, япшашъ...
Тилгъэу мымакIэр —
Чэирэ Iушашъ:

«Тыхъуным пае
Унэгъо псау,
Тэ тызыфаер —
Дахэу зы шъау!..»

Илээсхэр кIуагъэх,
Игъо кърэсыгъ.

Тызынэплъагъэр
Тыгъэу кьепсыгъ.

Хъарым унагъор
Джы зэлъыкIугъ,
Алый гушIуагъор
Тфиушъомбгъугъ.

Умыфэмыфмэ,
Къытфэхъу, Алый.
Пфалонэу цIыфмэ:
«Пымэ ялы!»

Тызэфэзэщы

Пхъорэльфыр къркIо тэдэжыи,
КъытеIо: «Сыкышхуфэзэщы!
СыщыIэщт пчэдэжыи нэси...»
Тэри — тэгъушIо ар кърэси.

Къечъыхъэ, мапкIэ, мэдэжэу.
ЕтIорэп: «Тыоудэгъу!..»
Къэрэни, нэмькI тыфаер,
ТымышIэн щыIэп ащ пае.

Ау кызыхэкIырэ тымышIэу,
Къэлэсэ ошIэ-дэмышIэу.
Чэфынчъу кытфыреплэкIы,
КъэтишIагъ — зыгорэ ыгу хэкIы.

Ыш цIыкIу кърэнагъэшъ ядэжыи,
Фэзэщы, лъэшэу фэзэщы!
«Армэ, — етIуагъ, — утэцэжыи...»
Ыдагъэп: «Тызэфэзэщы!..»

Еджэным фэблэх

Тхылыгъэу шIохэлъым
КъыфишIэу, школым
МакIо типшашъэ...

Тыхъэ гъэсагъэ —
Ащ фэгъэзагъа? —
Джэгъуэ дэкIуашъэ.

Школым негъэсы,
ТIэкIурэ кышхъы,
Тадэжэ кърэжыи.
Шэны фэхъугъэу,
Зэ мышхъугъэу,
Ренэу кьэцэжыи.

Ар ашIошIагъоу,
Ар кърэ тIунагъо
Фело тыхъаблэ:
ПлэкIмэ акIахы,
ЯцIыфи яхы
Еджэным фэблэ!..

Тщыщ хъугъэ

Чэтыр мэпцIэу,
МэпцIымамэ...
«Тыдэ щыла, —
ЕIом фэд, — симама? —
Ыбгъэгъу фэдэ
СыкыкIэрачыгъ,
ТIуми бэрэ
Тэ тызэлъыгъыгъ...»
Къогъу пстэуи
ГуIэу акъолбадэ
Янэ лъэхъу, —
ЗэкIэмэ гу лъатэ.
Мэгъу тэлэшъ,
Тыгу егъу, тыгу егъу.
ТигуIэгъу:
Шхын зэфэшхъафхэр
Фэтэцэи,

Зыхэр — ешыхы,
Адрэмэ — ябззи.
Ар тигуапэу,
ФэтшIэщтым теусэ,
ТедэхашIэ,
Ащ дакIоу теубзэ.
Джэаумэ-джэаумэ,
ТшIэгъэ тигуагъо
ГушIуагъоу чэтыр
Къытфыхъэхъо.

ТыдэкIу гъатхэ

Ещэфы тыгу пIэлэшIагъэм:
ТыдэкIу кърэ гъэтхамэр,
Кърэагъэу натрыф тIыпIагъэм
Къыхъэирэп чэрэз къртамэр;

Ткышхъол зыкызыкIэщы,
Зыгорэ шIуIкIэ кыфэдэжэ.
Псы кърэгом огу ихъуантIэр кьещы,
ЩымэфэкI, щыхъар тикъуаджэ;

Тегъатхэ пIэлэшхъо кIэтIаркъом,
Зэнырэрэп шIурылупчъэ.
Тызэмызэщырэ тхъаркъом
Фызэлутэхы тэ типчъэ;

Гъунэгъумэ зэлъашыи макъэ,
Зым ыдэжэ зыр регъэблагъэ.
Чэубжэиэм цIэлэ атакъэр:
«ХъакIэу кышхуфэкIо шъуиблагъэ!..»

Жыи макIэм IапI кьытецIыкIы,
Гур ыгъэкIэжыиу тегъатхэ.
Зэушху тэ тимэфэкIы,
ТыдэкIу, тыдэкIу гъатхэ!

ДОСААФ-м ИЯ 85-рэ ИЛЭЭС ФЭГЬЭХЫГЬ

МУЗЕИМ ИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОН УЕГЪЭГЪУАЗЭ

Урысыем ДОСААФ-р зыщызэхащагээр илээс 85-рэ зэрэхуьгэм фэгъэхыгъэ къэгъэлъэгъоныр Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей къыщызэуахыгъ. Зэхахьэм Улэшыгъэ Клуачлэхэм яветеранхэр, хабзэм икыулыкыушлэхэр, ДОСААФ-м илофышлэхэр, ныбжьыклэхэр хэлэжыагъэх.

Къэгъэлъэгъоным икызы-лухын ехыыллэгъэ зэхахьэм къыщыгушылагъэх Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иминистрзу Чемышъо Гъазый, республикэ ДОСААФ-м итхьаматзу Барцо Тимур, Мыекъуапэ иавтоеджаплэ ипашэ игуадзэу Николай Кулешовыр, Улэшыгъэ Клуачлэхэм яветеранзу Леонид Рудяк, АР-м ныбжьыкIэ ИофыгъохэмкIэ и Комитет итхьаматзу Къэрэтэбэнэ Мыхьамодэ, отставкам щылэ контр-адмиралзу Тхьагъэпсэу Мэдждэдэ, нэмыкIэхэри. Мазэм къыклоцI патриотическэ Иофшлэныр зэрэзэхашщытим, ныбжьыкIэмэ зэрауклэштхэм, нэмыкIэхэми къатегушылагъэх.

Шпэжэ ялэу ныбжьыкIэхэр щылэныгъэм хэщэгъэнхэм фэшI клэлэеджакохэм гушылэгъу афэхуьгъэх ДОСААФ-м илофшлэн, ныбжьыкIэхэм ягъэсэн чанэу хэлэжэхэрэ Леонид Рудяк, АкIэгъу Аслъан, СтIашъу Аслъан, Юрий Лысей, Римма Андреевар, Барцо Тимур, фэшъхьафхэри.

Къэгъэлъэгъоныр тарихьым, уахьтэу тызыхэтым япхыгъэхэу гъэшIэгъонэу агъэпсыгъ. АР-м и Лъэпкъ музей идиректор игуадзэу Шэуджэн Налмэс къэгъэлъэгъоным ИупкIэу къытегушылагъ. Ащ зэрэхигъэунэфыкIыгъэу, ДОСААФ-р Родинэр къэухъу-

мэгъэным, военнэ-патриотическэ плуныгъэр гъэлъэшыгъэным, нэмыкI Иофыгъохэм пылгыгъ. ОСОАВИАХИМ-р зызэхашцэм дзэм епхыгъэ клубхэм Иоф ашIэу аублэгъагъ. 1930-рэ илээсым Мыекъуапэ автомотоклуб щызэхашцэгъагъ. 1936-рэ илээсым

Мыекъуапэ иаэроклуб Адыгэ хэкум иаэроклуб хуьгъагъэ. Советскэ Союзым и Лыхуьжэу М. Громовым ыцIэ клубым фасуыгъагъ.

Аэроклубым шагъэсэгъэ ныбжьыкIэхэр Хэгъэгу ззошхом пхьашэу хэлэжыагъэх. А. Макаренкэр, А. Шевкуновыр, Д. Зюзиныр, М. Нагуляныр, Н. Силантьевыр, В. Шикунувыр Советскэ Союзым и Лыхуьжэу хуьгъагъэх. Дзэм къулыкыушIэ клошт клалэхэр аэроклубым ыгъэхъазырынхэр ишэнышIухэм ашыш.

2010 — 2011-рэ илээсхэм ДОСААФ-м зэхышцэгъэ спорт зэнэкъокъухэм, зекIохэм ныбжьыкIабэ ахэлэжыагъ. Лъэпкъ музейм къыщызэуахыгъэ къэгъэлъэгъоным лыгъэ зезыхьэгъэ дзэклолэхэм, зэнэкъокъухэм рекордхэр ашызыгъууцугъэхэм, ДОСААФ-м инепэрэ щылаклэ уащегъэгъуазэ.

ДОСААФ-м илофшлэн чанэу хэлэжэхэрэм афэгушылагъэх, юбилей медальхэр аратыжыгъэх.

Сурэтхэр Лъэпкъ музейм къыщытырахыгъэх.

ТИКОНЦЕРТХЭР

Яорэди, якъашъуи тигунэсых

Астрахань и Къэралыгъо орэдыло-къэшъокIо ансамблэ иконцерт Адыгэ Республикэм ифилармоние къыщытыгъ. Александр Лавриненкэр япашцэу артистхэм ялэпэлэсэныгъэ къагъэлъэгъуагъ.

Орэдыло-къэшъокIо ансамблэр 2011-рэ илээсым Мыекъуапэ щылагъ, иконцерт цыфмэ лъэшэу агу рихыгъагъ. Джары искусствэр зикIасэхэр ягуапэу филармонием къызыкIэклэуагъэхэр. Ансамблэм иартистхэр дахэу фэпагъэх, фыжышпюр нахь къабжкIы. Урыс лъэпкъ къашъохэр къашIыхэзэ, пчэгум зышагъэчэрэгъу. Орэдымрэ къашъом-ДЗЮДО. АР-м ИЗЭНЭКЪОКЪУ

рэ зэрэзэгъусэхэм фэшI АР-м иансамблэ цIэрылоу «Ислъамыер» нэгум къыклэдгъэуцо тшIонгъоуи уахьтэ къыхэкIышщытгъ.

Ары. Астрахань иансамблэрэ «Ислъамыемрэ» ярепертуархэр зэфэшъхьафых. ЯкъэшъуакIи, орэд къызэраIорэмкIи зэгъэлшэнхэр зыпшIыхэкIэ, искусствэм дэгъоу зэрэфэлажэхэрэр къыхэгъэщын фае. Астрахань иансамблэ ижырэ орэдхэри, эстрадэ орэдхэри келох, артистхэр ясэнэхьат къыфэхуьгъэхэу плыгъэ хушцт.

Сурэтым итыр: **Астрахань иорэдыло-къэшъокIо куныр.**

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэклIыб къэралхэм ашыпсэурэ тилэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

**Редактор
шъхьалэр**

**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редакциер
зыхэшIэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшгъэдэкIыжэ зы-
хырэ секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ИофхэмкIэ, телерадиоукъэтынхэмкIэ ыкIи зэлы-лэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэлорышIанI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышгыпкъагъэу къахафэхэрэмкIэ къэзытхыгъэхэм пшгъэдэкIыжэ ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажэхэрэмрэ яеплгыкIэ зэтемыфэн ылгэкIышт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкIи къэзытхыгъэхэм алэкIэдгъэхьажыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчъагъэр
3446
Индексхэр
52161
52162
Зак. 148**

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

Батырхэм язэIукIэгъухэр

Адыгэ Республикэм дзюдомкIэ изэнэкъокъоу Мыекъуапэ щыкIуагъэм илээс 23-м нэс зыныбжьхэр хэлэжыагъэх. ХагъэунэфыкIырэ чIыплэхэр къыдзыыхыгъэмэ СССР-м изаслуженнэ тренерзу Кобл Якъубэ, Европэм дзюдомкIэ ичемпионзу Арсен Галстян афэгушылагъэх, шлухьафтынхэр аратыжыгъэх.

Яонтэгъугъэ елытыгъэу апэрэ чIыплэхэр къыдзыыхыгъэхэр: Мерэм Андзаур, кг 60, Делэкъэрэ Рустам, кг 66-рэ, тренерхэр Бэджыдэ Вячеславрэ Акъушэ Мыхьамодэрэ, Унэрэкъо СултIан, кг 73-рэ, тренерхэр Бэджыдэ Вячеславрэ ШъэоцIыкIу Муратрэ, Тулпэрэ Айдымыр, кг 81-рэ, тренерхэр Беданэкъо Рэмэзанрэ Тулпэрэ Аскэрбийрэ, Борэн Аскэр, кг 90-рэ, тренерыр Бастэ Сэлым, Хьакурынэ Хьазрэт, кг 100, тренерхэр Беданэкъо Рэмэзанрэ Бэ-

гъэдыр Руслъанрэ, Мэлыш Ахьмэд, кг 100-м къехъу, тренерыр Нэпсэу Байзэт, Хьакурынэ Хьазрэт, онтэгъугъэ зэфэшъхьаф зилэмэ якуп.

Пшгъашгъэхэм язэIукIэгъумэ ащытекIуагъэхэр: Елена Ткаченко, кг 52-рэ, Адзынэ Алырэ Игорь Вержбицкэмрэ агъасэ. Анастасия Чебаненкэр, кг 57-рэ, Сусана Димаксян, кг 63-рэ, тренерыр Игорь Вержбицкий. Ольга Гуторова, кг 70-рэ, тренерыр Рина Власова, Заяна Харцхайла, кг 78-рэ, Анна Шимон, кг 78-м къехъу, тренерыр Игорь Вержбицкий.

Адыгэ Республикэм дзюдомкIэ ифедерацие ипашцэу Натхьо Инвер спонсор афэхъуи, апэрэ чIыплэр къыдзыыхыгъэ пэпчэ сомэ мини 10 фэгъэшпюшагъ.

Къыблэ шюльбырым изэнэкъокъухэу Мыекъуапэ мезаеи 3 — 6-м щыкIоштхэм бэнакIохэм зафагъэхъазыры.

**НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЪ Нурбий.**